

SZANOWNI UŻYTKOWNICY PROGRAMU,

Podobnie jak nasze koleżanki w ubiegłym roku szkolnym, tym razem my postanowiłyśmy napisać program wychowawczy. Proponujemy cykl godzin poświęconych wychowaniu, przeznaczony do realizacji na godzinach wychowawczych w klasach piątych. Chcemy kontynuować idee porozumiewania się i wzbogacić je o hasła tolerancyjności. Aby przygotować program, którego elementy można realizować także na innych lekcjach i poza lekcjami, współpracowały ze sobą nauczycielki różnych przedmiotów(język polski, sztuka, wychowanie fizyczne).

W naszej pracy zawarłyśmy tematykę bliską każdemu dziecku, dotyczącą jego środowiska, obyczajów i problemów. Proponujemy profilaktyczne działania w celu poprawy bezpieczeństwa i ochrony przed nałogami.

Nie chcemy narzucać form i metod pracy, ale kilka naszych propozycji jest wartych uwagi. Promujemy aktywizujące metody pracy, zgodnie z hasłem „Powiedz mi, a zapomnę. Pokaż mi, a zapamiętam. Pozwól mi przeżyć, a zrozumieć.”

Autorki: M. Jasionowska, I. Kardasz, J. Bonczkowska,
E. Andraszewicz.

Program godzin do dyspozycji wychowawcy dla klasy V

oparty na szkolnym programie wychowawczym
Szkoły Podstawowej nr 10 w Tczewie

Opracowały:

Maria Jasionowska
Iwona Kardasz
Elwira Andraszewicz
Joanna Bonczkowska

WRZESIEŃ 2002

WRZESIEŃ-09

	Tematyka zajęć	Umiejętności uczniów	Sposób pracy	Główne zagadnienia ze szkolnego programu wychowawczego
	1. WYBORY SAMORZĄDOWE W NASZEJ KLASIE.	<ul style="list-style-type: none"> *potrafi demokratycznie *analizuje pracę poprzedniego samorządu i wyciąga wnioski, *zobowiązuje się wykonywać obowiązki związane z pełnieniem funkcji klasowej. 	<ul style="list-style-type: none"> *przeprowadzenie wyborów, *drama. 	WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE
	2. IMPULSY I BODŹCE O KONFLIKTACH.	<ul style="list-style-type: none"> *dostrzega przyczyny konfliktów, *próbuję definiować problem, *dba o kulturę słowa. 	<ul style="list-style-type: none"> *wywiad z kłótnikami, *sąd klasowy, *omówienie kłótni. 	WYCHOWANIE SPOŁECZNE I MORALNE. MOJE BEZPIECZEŃSTWO
	3. STANISŁAW DĄBEK-NASZ PATRON	<ul style="list-style-type: none"> *zna życiorys Dąbka, *otacza czcią symbole i miejsca pamięci *nie zapomina o Świącie Patrona 	<ul style="list-style-type: none"> *konkurs wiedzy o Dąbku, *złożenie kwiatów pod tablicą, *wykonanie gazetki tematycznej 	WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE
	4. DZIĘKUJĘ –NIE PIJĘ	<ul style="list-style-type: none"> *zna pojęcia: czysty alkohol(ETOH), pijak, alkoholik, uzależnienie *wie do kogo zwrócić się po pomoc (pedagog, grupy AA, itp.) *nie wyśmiewa się z choroby, ale rozumie zagrożenie 	<ul style="list-style-type: none"> *pogadanka o szkodliwości spożywania alkoholu, *tradycje, mity i prawo- (szampan w Sylwestra), *scenki dramowe 	WYCHOWANIE ZDROWOTNE PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

PAŹDZIERNIK-10

	1.PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIA KL.V	*zna obowiązki ucznia, stara się je wypełniać, *uczy się korzystać z praw i przywilejów	*wspominamy, jak korzystaliśmy z praw i wypełnialiśmy obowiązki w kl.IV, *scenki:"Zmykaj, mały" oraz:"Chodź, pokażę ci szkołę", *podejmujemy zobowiązanie pisemne:"Wypełniam obowiązki-korzystam z praw".	WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE
	2.MILION PYTAŃ DO NAUCZYCIELA	*darzy szacunkiem nauczycieli oraz ich pracę, *umie sformułować pytania na temat, który go interesuje	*wywiad z nauczycielem, *opracowanie gazetki okolicznościowej	WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
	3.JESTEM SAM W DOMU/2 godz./	*dostrzega zagrożenia i stara się ich unikać, *ma poczucie odpowiedzialności	*pogadanka o zagrożeniach w domu /pożar, złodziej, zalanie/, *dzielenie się dotychczasowymi doświadczeniami, *można obejrzeć i omówić film pt. „Kevin sam w domu”, *sporządzenie afisza : „Bezpieczny w domu”.	MOJE BEZPIECZEŃSTWO
	4.WIEM, CO JEM	*umie dzielić produkty spożywcze na niezbędne i używki, *oblicza dzienną dawkę kalorii, *korzysta z poradników żywieniowych	*sporządzamy jadłospis w grupach, *mówimy o ulubionych potrawach, *wymieniamy przepisy.	WYCHOWANIE ZDROWOTNE
LISTOPA	1.ŚMIERĆ.CZY MOGĘ BRONIĆ ŻYCIA?	*dostrzega nieuchronność przemijania życia, *zna pojęcia :eutanzja, aborcja, *wspomina bliskich, którzy odeszli	*pogadanka o śmierci naturalnej i nienaturalnej, *wspomnienia o bliskich, *piszemy list w obronie życia	WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
	2.PAMIĘTAM O DNIU NIEPODLEGŁOŚCI	*zna historię swego kraju, *wie, dlaczego należy czcić pamięć obrońców ojczyzny,	*klasowy konkurs:"Polska przed 11 XI 1918r."	WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE

	3.TOLERANCJA-PRAWDY I MITY	*zna pojęcie- tolerancja, *odważnie broni swoich racji, *stara się zrozumieć innych, szanuje cudze poglądy	*"Nikt mnie nie rozumie"- próba wymiany poglądów, *drama: "Bądź człowiekiem"! *próba odpowiedzi na pytanie, dlaczego jesteśmy nietolerancyjni.	WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
	4.ANDRZEJKI-ZABAWA CZY ZABOBONY	*zna zwyczaje ludowe, *rozróżnia pojęcia: wróżba, prawda, przepowiednia	*prezentacja wróżb w grupach, *konkurs na najciekawszy opis zwyczajów andrzejkowych	PRZYGOTOWANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE
GRUDZIEŃ-12	1.O ZWYCZAJACH ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA	*zna opowieść o biskupie Mikołaju, *wskazuje miejsce Mikołaja w tradycji chrześcijańskiej, *poszukuje tradycji mikołajkowej w innych religiach i narodach	*piszemy listy do Mikołaja, *wykonujemy mapę świata z uwzględnieniem tradycji mikołajkowych/można podzielić klasę na 5 grup- kontynentów/	PRZYGOTOWANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE
	2.PATOLOGIE W RODZINIE	*umie i chce szczerze wypowiadać się na temat nałogów, *zdaje sobie sprawę, że są dzieci, które nie mają świąt	*pogadanka o różnych sytuacjach domowych ze zwróceniem uwagi na przemoc i nałogi, *zaangażowanie się w urządzenie szkolnej wigilii dla biednych dzieci	WYCHOWANIE ZDROWOTNE WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
	3.SYLWESTROWE NIEBEZPIECZEŃSTWA	*dostrzega niebezpieczeństwa związane z wybuchami petard i fajerwerków, *umie kulturalnie spędzać czas bez alkoholu	*przedstawiamy pomysły na udaną zabawę sylwestrową, *wypowiadamy się na temat tradycyjnej lampki szampana,	MOJE BEZPIECZEŃSTWO PRZYGOTOWANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE EDUKACJA ZDROWOTNA
	4.WIGILIA KLASOWA	*umie organizować imprezę klasową, *współpracuje w grupie	*przeprowadzona na prośbę uczniów i z pomocą rodziców	WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE
STYCZE	1.KARNAWAŁOWE SZALEŃSTWA	*umie zaplanować zabawę, *komunikuje się w grupie	*planujemy zabawę karnawałową, *wykonujemy maskę karnawałową	WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE PRZYGOTOWANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE

	2. TRUDNA WZOROWO PRZYSZŁOŚĆ	*zna sytuację na rynku pracy, *przygotowuje się do dorosłego życia	*pogadanka o bezrobociu i rynku pracy, *moje marzenia o przyszłości/praca plastyczna/	WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE
	3. DZIADKOWIE I WNUKI	*umie okazywać uczucia, *szanuje i poważa starszych	*wykonujemy album rodzinny- prezent dla babci i dziadka	WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE
	4. POPRAWNIE CZY?	*obiektywnie ocenia siebie i kolegów, *szanuje zdanie innych	*wspólnie oceniamy nasze zachowanie	WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE
LUTY-02	1. BEZPIECZNE FERIE	*zna zasady bezpieczeństwa oraz je stosuje	*pogadanka na temat niebezpieczeństw związanych z zimą	MOJE BEZPIECZEŃSTWO
	2. MIŁOŚĆ NASTOLATKÓW	*szanuje uczucia innych, *nie wyśmiewa się z problemów kolegów	*odczytanie listów z prasy młodzieżowej, *pogadanka o przyjaźni i miłości, *próby rozmowy o przeżyciach uczniów	WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE
	3. ZIMOWE IGRASZKI	*wymienia sporty zimowe, *aktywnie uczestniczy w pracach grupy	*namawiamy do spacerów i uprawiania sportów zimowych, *konkurs na najśmieszniejszego bałwanka	WYCHOWANIE ZDROWOTNE
MARZEC-03	1. JAK PRACUJĘ I ODPOCZYWAM	*dostrzega konieczność pracy umysłowej i higieny psychiki, *umie planować	*plan dnia- układamy i omawiamy równowagę pracawypoczynek	WYCHOWANIE ZDROWOTNE
	2. SŁAWNE KOBIETY	*zna pojęcia: dyskryminacja, emancypacja, *potrafi wymienić znane kobiety i dostrzega ich rolę w świecie	*tworzymy albumy o sławnych kobietach, *przygotowujemy wystawę	WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
	3. DZIWNE I NIESAMOWITE	*zna niewyjaśnione tajemnice świata, np. TRÓJKĄT BERMUDZKI	*praca w grupach: „Zaprezentuj, co wiesz o ...”- uczniowie wybierają wcześniej jakąś niewyjaśnioną zagadkę	EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA

	4.O PRZEMOCY I POMOCY	*zna prawa człowieka do nietykalności i poszanowania własnej godności	*drama, *poszukiwanie pomocy, NIEBIESKA LINIA, *przemoc w szkole-pogadanka	WYCHOWANIE ZDROWOTNE WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
KWIECIEŃ-04	1.WAŻNE SPRAWY DZIEWCZĄT I CHŁOPCÓW	*zna swoje ciało, *dba o higienę osobistą	*pogadanka o problemach wieku dojrzewania/można zaprosić pielęgniarkę szkolną/	WYCHOWANIE ZDROWOTNE
	2.NASZ WKŁAD W OCHRONĘ ŚRODOWISKA	*zna zasady segregacji odpadów, *namawia i odmawia	*scenki: "Podnieś ten papier", „Nie śmieć”, *dyskusja o czynnej ochronie środowiska	WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
	3.ZIEMIA- PLANETA LUDZI?	*wie, że ziemia nie jest naszą własnością, *dostrzega problem zanieczyszczenia planety	*praca pt. „Ziemia za sto lat”/ z użyciem odpadów/ *omówienie prac w grupach	EDUKACJA EKOLOGICZNA
MAJ-05	1.JAK ZAPLANOWAĆ WYCIECZKĘ KLASOWĄ ?	*szuka ciekawych miejsc w pobliżu swojej miejscowości, *próbuję planować	*planujemy trasę wycieczki i obliczamy jej koszt, *odbywamy wycieczkę	EDUKACJA REGIONALNA PRZYGOTOWANIE DO KULTURALNEGO SPĘDZANIA CZASU
	2.DNI KULTURY, KSIĄŻKI I PRASY	*dostrzega własne potrzeby kulturalne, *planuje wyprawę do teatru	*przygotowujemy wyjazd do teatru, *wybieramy spektakl, czytając repertuar i recenzje	PRZYGOTOWANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE
	3.MAMIE W DARZE	*dostrzega rolę matki w rodzinie, *układa życzenia	*uczniowie przygotowują upominki dla mam z okazji ich święta-laurki, *inscenizacja	WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE
	4."MIEJ SERCE..."	*zna potrzeby innych, *uczy się dzielić,	*przygotowujemy akcję charytatywną dla biednych dzieci/lub dzieci z Domu Dziecka/ z okazji Dnia Dziecka	WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE

CZERWIEC- 06

1.BILANS MOICH SUKCESÓW I PORAŻEK	*doskonali samoocenę, *dostrzega zmiany w zachowaniu własnym i kolegów	*ustalamy oceny z zachowania	WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE
2.Z UŚMIECHEM LEPIEJ	*komunikuje się z rówieśnikami, *ma świadomość najczęściej doznawanych uczuć	*pogadanka o porażkach, sukcesach i życzliwości, *zajęcia dramatowe- Eksperymentalny Sygnał Dobra /uśmiech/- rozwiązujemy dwie trudne sprawy: życzliwie i z uśmiechem oraz poważnie i bez przyjaznych gestów, *wnioski	WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE
3.BEZPIECZNE WAKACJE	*dostrzega istotę bezpieczeństwa w wodzie, na jezdni, itp. *planuje	*planujemy bezpieczną wyprawę „na każdą kieszeń”, *posługujemy się przewodnikami turystycznymi, *opracowujemy KODEKS WAKACYJNEGO BEZPIECZEŃSTWA	EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA WYCHOWANIE MORALNE I SPOŁECZNE

BIBLIOGRAFIA:

1. Gapińska E., Materiały dla wychowawców klas IV-VI, Wyd. Korepetytor, 1998
2. Kwiek M., Nowak I., Propozycje działań wychowawczych dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych, VEDA, Warszawa 1993
3. Janowski A., Poznawanie uczniów, Warszawa 1989
4. Huszcz M., Pierwsze pytania, Nowa Szkoła, 1991 nr 2
5. Mstkowska-Psiuk M., Propozycje zagadnień i działań wychowawczych w pracy wychowawcy klasowego, VEDA, Warszawa 1993
6. Seidel S., Propozycja programu pracy wychowawczej w klasach szkoły podstawowej, Wyd. MEN 1993